

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการสร้างบารมี รองลงมา คือ ด้านการคำนึงถึงเอกัตบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างบารมี อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ผู้บริหารตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลที่ตามมาทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม รองลงมา คือ ผู้บริหารประพฤติตนเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ผู้บริหารให้ความสำคัญของการมีความรู้ต่องานร่วมกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ได้ดีในสถานการณ์วิกฤติ

1.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้ตระหนักถึงสิ่งสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณา ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ ผู้บริหารแสดงความเชื่อมั่นว่าการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาจะบรรลุเป้าหมาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารตั้งมาตรฐานในการทำงานไว้สูง

1.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นเขาวนปัญหา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เหตุผลและหลักฐานมากกว่าการคิดเอาเองในการแก้ปัญหา ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการคิดแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วด้วยวิธีการใหม่ ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชานำเรื่องที่ยังไม่เกิดเป็นปัญหาขึ้นมาพิจารณาเพื่อหาทางป้องกัน

1.4 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงเอกัตบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารรับฟังเรื่องของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างตั้งใจ รองลงมา คือ ผู้บริหารให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งในด้านความต้องการ ความสามารถ และความจำเป็น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารแนะนำผู้ได้บังคับบัญชาเกี่ยวกับวิธีการในการเข้าใจผู้อื่น

2. องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจ รองลงมา คือ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร และด้านการพัฒนาความเป็นองค์กรวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านโครงสร้างขององค์กร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดให้ผู้บริหาร ครู และชุมชนมีการตัดสินใจร่วมกันในการกำหนดวิสัยทัศน์โรงเรียน รองลงมา คือ สถานศึกษากำหนดโอกาสให้ครูที่สามารถปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้ และสถานศึกษากำหนดให้ผู้บริหาร ครู และชุมชนมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการประชุมสัมพันธ์ และเผยแพร่วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับรู้

2.2 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านโครงสร้างขององค์กร อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจนและสื่อสารให้เข้าใจ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกระจายอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานของครู เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย และสถานศึกษามีโครงสร้าง งบประมาณที่ชัดเจน ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

2.3 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้คอมพิวเตอร์และสื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นในการเรียนการสอน

2.4 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและสร้างนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น ร่วมประชุม อบรม สัมมนา เป็นต้น รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสร้างความตระหนักในปัญหาและความจำเป็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษาให้ครูทราบ และสถานศึกษามีความกล้าคิดกล้าทำเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีนักเรียนที่จัดโครงการบูรณาการในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น โครงการวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.5 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีความสามัคคีในการทำงาน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูร่วมแรงร่วมใจในการทำงานเพื่อความก้าวหน้าของสถานศึกษา และสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานและการประเมินผลงานร่วมกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม เช่น การอบรม เป็นต้น

2.6 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาความเป็นองค์กรวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้คิดริเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย รองลงมา คือ สถานศึกษามีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษากำหนดให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติต่อครูแบบเพื่อนร่วมงานมากกว่าผู้ใต้บังคับบัญชา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาให้ความสำคัญในการตัดสินใจแก่ครูเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน

2.7 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ สถานศึกษามีการส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย รองลงมา คือ สถานศึกษามีการมอบหมายงานที่สอดคล้องกับความสามารถของครู และ

สถานศึกษาจัดให้ผู้บริหารและครูมีการสอนงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาให้โอกาสผู้บริหารและครูมีการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2.8 องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพของตน และสถานศึกษามีการยกย่อง ชมเชย หรือประกาศเกียรติคุณแก่ครูที่มีผลงานดีเด่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ให้แก่ครู เช่น ร่วมประชุมวิชาการ ร่วมอบรม เป็นต้น

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทั้ง 8 ด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการพัฒนาความเป็นองค์กรวิชาชีพ และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันสูงที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการสร้างบารมี ด้านการคำนึงถึงเอกัตบุคคล และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านสรุปได้ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างบารมี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร รองลงมา คือ ด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจ ด้านการพัฒนาความเป็นองค์กรวิชาชีพ และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงเอกัตบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับองค์กรแห่ง การเรียนรู้ของสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านบรรยากาศและ วัฒนธรรมองค์กร รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจ และด้านที่มี ความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับองค์กรแห่ง การเรียนรู้ของสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการบริหารการ เปลี่ยนแปลงและการสร้างนวัตกรรม และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร หมวดเพชร (2558, หน้า 75) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมี ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการสร้างบารมีหรือการมีอิทธิพลเชิง อุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นให้เกิดปัญญา และด้านการคำนึงถึงความ เป็นเอกลักษณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารได้ปรับเปลี่ยนทั้ง ความคิด พฤติกรรมให้ทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน มีการจัดประชุม อบรมสัมมนา ศึกษาดูงานอย่าง สม่ำเสมอ มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถชักนำโน้มน้าว จิตใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความเห็นคล้อยตามเกิดความรู้สึกร่วมและให้การยอมรับ สามารถนำ องค์กรไปสู่ทิศทางใหม่ ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและ ให้เกียรติแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผู้วิจัยมีประเด็นในการ อภิปรายผล ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการสร้างบารมี อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จิราพร หมวดเพชร (2558, หน้า 75) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการสร้างบารมีหรือ การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารเสียสละประโยชน์ ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ผู้บริหารตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลที่ตามมา ทางด้านศีลธรรมและจริยธรรมและผู้บริหารประพฤติตนเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ให้ความสำคัญของการ มีความรู้สึกต่อภารกิจร่วมกัน

1.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ พัทธ์สิตา มีบุญ (2553, หน้า 66) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ด้าน การสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้ ตระหนักถึงสิ่งสำคัญที่ควรได้รับพิจารณา แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะทำงานให้ สำเร็จตามที่กำหนดไว้ และแสดงความเชื่อมั่นว่าการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาจะบรรลุเป้าหมาย

1.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการกระตุ้นเขavnปัญญา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มุฮัมหมัดรอฮี มะลี (2553, หน้า 77) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในเขตพื้นที่ศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการกระตุ้นเขavnปัญญา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมการใช้เหตุผลและหลักฐานมากกว่าการคิดเอาเองในการแก้ปัญหา สนับสนุนให้มีการคิด แก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วด้วยวิธีการใหม่ ๆ มีความเชื่อมั่นในวิธีการทำงานแบบใหม่ ๆ

1.4 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการคำนึงถึงเอกลักษณ์บุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จิราพร หมวดเพชร (2558, หน้า 75) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร

โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการคำนึงถึงเอกลักษณ์บุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการรับฟังเรื่องของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างตั้งใจ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งในด้านความต้องการ ความสามารถ และความจำเป็น

2. องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาถธิดา เจริญสุข (2558, หน้า 228) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เบ็นเน็ตต์ และโอเบรียน (Bennett & O'brien, 1994) (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2548, หน้า 41) ได้เสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านกลยุทธ์ หรือวิสัยทัศน์ (Strategy or vision) องค์การและสมาชิกต้องมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับจุดหมายที่อยากให้องค์การเป็นไปในอนาคต เพื่อที่จะคาดหมายได้ว่าสมาชิกจำเป็นต้องเรียนรู้อะไรบ้างเพื่อให้ไปถึงจุดหมายนั้น สมาชิกในองค์การต้องพัฒนากลยุทธ์กว้าง ๆ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายเพื่อที่จะรู้ว่าการเรียนรู้ของพวกเขาสามารถผลักดันองค์การไปสู่วิสัยทัศน์ของพวกเขา นอกจากนี้ถ้าองค์การแห่งการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ต่อหมุ่คณะแล้ว วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ก็จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในองค์การซึ่งมีบรรยากาศแห่งการเปิดใจและไว้วางใจกัน ซึ่งบุคคลจะต้องไม่กลัวที่จะแสดงความคิดเห็นและพูดตามที่ใจคิด ด้านองค์การหรือโครงสร้างของงานที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านการไหลของข้อมูลสารสนเทศ (Information flow) การเรียนรู้ขององค์การต่าง ๆ จะอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้ทันกับยุคข้อมูลสารสนเทศและการเผยแพร่ ระบบคอมพิวเตอร์จะช่วยสนับสนุนการติดต่อสื่อสารระหว่างพนักงานต่าง ๆ ให้ง่ายขึ้น ด้านการปฏิบัติของบุคคลและทีมงาน ด้านกระบวนการทำงาน (Work process) ด้านการให้รางวัลหรือการยอมรับ (Rewards or recognition) เป็นองค์ประกอบหรือกรอบตัวสุดท้ายที่จะสนับสนุนตัวอื่นทั้งหมด ระบบการให้รางวัลหรือการยอมรับจะส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้แบบรายบุคคลและแบบองค์การ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันมีกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ทำให้สถานศึกษาในยุคปัจจุบันต้องมีการพัฒนาองค์การให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สถานศึกษามุ่งการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ส่งผลให้บุคคลากรต้องพัฒนาความรู้ความสามารถ มีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ร่วม

กำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการปฏิบัติ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและการคิดอย่างเป็นระบบจึงทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคารา แควน้อย (2554, หน้า 73) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมปลาย ในอำเภอเมืองลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมปลาย ในอำเภอเมืองลำปาง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พัทธิสิดา มีบุญ (2553, หน้า 66) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีโดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนสมาชิกในองค์กรให้มีการพัฒนาทันความเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์แล้ว ย่อมทำให้องค์กรพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ด้วย ดังนั้นถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำที่ดีและใช้ภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้ร่วมงานเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สูงที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการสร้างบารมี ด้านการคำนึงถึงเอกัตบุคคล และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างบารมี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุฮัมหมัดรอฮี มะลี (2553, หน้า 77) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือด้านการสร้างบารมี

มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 1 อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างบารมีเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงให้เห็นเป็นแบบอย่าง สามารถกระตุ้นอารมณ์ของ ผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น ก่อให้เกิดการเลียนแบบและผูกพันต่อผู้บริหาร เห็นว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มี คุณสมบัติที่พิเศษ ทำให้ผู้ร่วมงาน เกิดการยอมรับ ยกย่อง เทิดทูน เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และภาคภูมิใจ เมื่อได้ร่วมงานกัน ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำที่จะทำให้สถานศึกษาเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้

3.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงเอกัตบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญหทัย ทองธิราช (2551, หน้า 59) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสภาพความเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านมุ่งเป็นรายบุคคล หรือด้านการคำนึงถึง เอกัตบุคคล กับสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ($r = 0.67$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องมาจากการคำนึงถึงเอกัตบุคคลเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงต่อผู้ร่วมงาน โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยความสัมพันธ์ สนใจ ดูแล เอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลอย่าง ไกล่ชิด ส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจเป็นที่ปรึกษาให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้ สูงขึ้นตามความต้องการความสนใจ และความสามารถช่วยเหลือชี้แนะให้ประสบความสำเร็จ การเรียนรู้ สิ่งใหม่ ๆ ด้วยบรรยากาศการสนับสนุนผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียม ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับ องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้สนับสนุนและนิเทศการทำงานในแต่ละวันของแต่ละ บุคคลและคณะจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในองค์กรซึ่งมี การเรียนรู้อย่างจริงจังนั้น ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนผู้ร่วมงานให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีการ พัฒนาจะต้องช่วยสมาชิกบูรณาการสิ่งที่พวกเขาต้องเรียนรู้ สามารถร่วมกันคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่ คาดหวัง และการใช้วิธีการใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาต่อไป

3.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญหทัย ทองธิราช (2551, หน้า 55) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสภาพความเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.75$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การสร้างแรงบันดาลใจโดยจงใจให้ยึดมั่นและร่วมสานฝันต่อวิสัยทัศน์ขององค์กร ในทางปฏิบัติผู้นำมักจะใช้สัญลักษณ์และการปลุกเร้าทางอารมณ์ให้กลุ่มทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายแทนการทำเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงถือได้ว่าเป็นผู้ส่งเสริมน้ำใจแห่งการทำงานทีม ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมาชิกในองค์กรมีความตื่นตัว และมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มที่จะสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับองค์กรมีความสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิกตัวองค์กรเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรณารองลงมา คือ ด้านการคำนึงถึงเอกัตบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา ดังนั้นด้านที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 คือ ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรจัดอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยเน้นประเด็น ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา นำเรื่องที่ยังไม่เกิดเป็นปัญหามาพิจารณาเพื่อหาทางป้องกัน ส่งเสริมการใช้เหตุผลและหลักฐานมากกว่าการคิดเอาเองในการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น พยายามหามุมมองและทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมอบหมายงานผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบ และเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีปัญหาเกี่ยวกับงานที่ได้รับ

มอบหมาย ผู้บริหารควรเป็นผู้ชี้แนะ ให้แนวทางในการแก้ปัญหาโดยให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มาอิสระในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเอง

1.1.3 ครูควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างละเอียดรอบครอบ และเมื่อมีปัญหาในการทำงานเกิดขึ้น ควรคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน พร้อมทั้งรายงานผลแก่ผู้บริหาร

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจ รองลงมา คือ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร และด้านการพัฒนาความเป็นองค์กรวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านโครงสร้างขององค์กร ดังนั้นด้านที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 คือ ด้านโครงสร้างขององค์กร ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรกำหนดแนวทางการจัดโครงสร้างองค์กรสำหรับสถานศึกษาในสังกัดตามความเหมาะสมของสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อความสะดวกในการบริหารงานในสถานศึกษานั้น ๆ

1.2.2 ผู้บริหารควรกำหนดโครงสร้าง กรอบงาน หน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจน พร้อมทั้งกระจายอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ต้องมีการประชุมสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้รับทราบด้วย

1.2.1 ครูควรเข้าประชุมเพื่อรับทราบเกี่ยวกับโครงสร้าง กรอบงาน หน้าที่ความรับผิดชอบของตนพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในส่วนงานที่รับผิดชอบได้

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นเขาวัวปัญญา กับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวก ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันต่ำที่สุด ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรจัดอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยเน้นประเด็น ด้านการกระตุ้นเขาวัวปัญญา เพื่อส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพราะถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นเขาวัวปัญญา แล้วการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ก็จะพัฒนาขึ้นตามความสัมพันธ์ทางบวกดังกล่าว

1.3.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีหน้าที่เป็นที่เลี้ยง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ก็จะเกิดขึ้น หรือเกิดการพัฒนามากขึ้นตามความสัมพันธ์ทางบวกดังกล่าว

1.3.3 ครูควรคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน โดยหาวิธีที่เหมาะสมและหลากหลาย พร้อมทั้งรายงานผลแก่ผู้บริหาร การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ก็จะเกิดขึ้น หรือเกิดการพัฒนามากขึ้นตามความสัมพันธ์ทางบวกดังกล่าว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของด้านอื่น ๆ เช่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ เป็นแนวทางที่ปฏิบัติได้จริง